

Μανώλης Καπετανάκης: Ο πρωτοπόρος Έλληνας γυναικολόγος που έχει φέρει στον κόσμο πάνω από 15.000 μωρά

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θαύματα και θαυμαστά γεγονότα / Κοινωνιολογικά \(κοινωνική πρόνοια & οικογενειακά θέματα\) / Υγεία και ιατρικά θέματα](#)

Τι ζητάς από έναν γιατρό αν όχι επιστημοσύνη, τιμιότητα και εμπιστοσύνη; Αν μάλιστα αυτός ο γιατρός είναι πρώτα από όλα άνθρωπος και δεν κοιτά σαν πορτοφόλι τους πελάτες, μα τότε δεν θέλει πολύ για να τους κερδίσει και να δεθεί μαζί τους.

Του Μανώλη Δημελλά

Είναι δύσκολο να περιγράψεις με μια λέξη τον πρωτόπορο γυναικολόγο-ενδοκρινολόγο Μανώλη Καπετανάκη! Τι να διαλέξεις και να προβάλεις από τα χαρίσματα και τις ικανότητες του; Τη νησιώτικη λεβεντιά, μήπως την άρτια επιστημονική γνώση του και την αμέτρητη πείρα ή το άρρηκτο δέσιμο με τις ρίζες του;

Από τα χέρια του έχει γεννηθεί μια πόλη! Τα μωρά που έφερε στον κόσμο φτάνουν τα 15.000, όμως ακόμη πιο σημαντικό είναι ότι περίπου 10.000 από αυτά τα γνωρίζει από τότε που ήταν... κύτταρα, αφού είναι παιδιά πετυχημένης εξωσωματικής γονιμοποίησης.

Ο γιατρός ξεχωρίζει και φωτοβολεί, γίνεται φάρος με την ικανότητα ενσυναίσθησης που τον διακρίνει. Κάθε ζευγάρι, κάθε γυναίκα κι άντρας που τον επισκέπτεται, αποτελεί και μια πολύ προσωπική και ξεχωριστή ιστορία, εκείνος δένεται μαζί τους, τόσο που πολλές φορές καταλήγει να είναι ο νονός του παιδιού που βοήθησε να έρθει στον κόσμο!

Απλά και κατανοητά εξηγεί τις δυνατότητες, πείθει με την σαφήνεια και χτίζει γέφυρες φιλίας, γιατί όπως ο ίδιος εξηγεί η εγκυμοσύνη είναι και θέμα ψυχολογίας και η σχέση με τον γιατρό έχει βάση την ειλικρίνεια, την καθαρότητα και την εμπιστοσύνη. Οδηγός σε όλη την καριέρα του ήταν και είναι μια πρόταση που ο

γιατρός επαναλαμβάνει:

«Το θέμα είναι να κάνεις το σωστό, να μην κοροϊδέψεις, να σεβαστείς το συνάνθρωπο σου».

Το ξεκίνημα στο Απέρι της Καρπάθου

Ο Μανώλης Καπετανάκης γεννήθηκε μέσα στον πόλεμο, το 1941, στο Απέρι της Καρπάθου. Ήταν βιαστικό μωρό, ο γυναικολόγος παππούς, ο Γιάγκος Καπετανάκης, καθυστέρησε και δεν πρόλαβε να ξεγεννήσει τη νύφη του, όταν έφτασε στο σπίτι άκουσε το κλάμα του εγγονού του. Ο παππούς του Μανώλη ήταν γιατρός σπουδαγμένος στο Παρίσι και η δική του ιστορία εύκολα θα γινόταν μυθιστόρημα!

Η μητέρα του Μανώλη λεγόταν Ειρήνη, το γένος Καφετζοπούλου, ενώ ο πατέρας του ήταν ο δάσκαλος Σταμάτης Καπετανάκης, γνωστός για την πατριωτική δράση του. Ο Σταμάτης τιμωρήθηκε, φυλακίστηκε και το 1941 εξορίστηκε από τους Ιταλούς, γιατί δίδασκε κρυφά τα ελληνικά γράμματα, έφυγε από το νησί, ταξίδεψε μετανάστης στην Αμερική όπου ήταν ήδη τα αδέρφια του.

Η εξορία του κράτησε 10 χρόνια, μόνο μετά την απελευθέρωση κατάφερε να επιστρέψει στο σπίτι και στην αγκαλιά της φαμίλιας του, τότε ο γιος του Μανώλης συνάντησε για πρώτη φορά τον πατέρα του.

Ο Μανώλης Καπετανάκης δεν ήταν ούτε καλός, ούτε κακός μαθητής, άλλωστε η επαρχία μπορεί εύκολα να ξεμυαλίσει, ωστόσο έχει τη δύναμη και ανοίγει το μυαλό των παιδιών κι αφήνει βαθύ χνάρι στις νεανικές ψυχές.

Ήταν στην πρώτη φουρνιά Δωδεκανήσιων που χρειάστηκε να δώσει εξετάσεις για την εισαγωγή του στο πανεπιστήμιο και διάλεξε την ιατρική. Για την επιλογή του δεν υπάρχουν καθαρές απαντήσεις, λίγο ο γυναικολόγος παππούς, ίσως να μέτρησε και το νησί, που έσπρωχνε πολλούς από τους υποψήφιους φοιτητές προς το λειτούργημα του Ιπποκράτη, όχι μονάχα για να τους καμαρώνει, αλλά αυτή ήταν μια λύση έτσι ώστε να υπάρξουν γιατροί-θεραπευτές για τους έρημους ακρίτες.

Ο νεαρός Μανώλης βρέθηκε γρήγορα να αγωνίζεται στα βαθιά. Διάβαζε μερόνυχτα, χτυπούσε 16ωρα πάνω στα βιβλία, προετοιμάστηκε γερά και πέτυχε την εισαγωγή του στο πανεπιστήμιο Αθηνών.

Το 1966 αποφοίτησε από την ιατρική σχολή, δυο χρόνια αργότερα, το 1968, σε ηλικία 26 ετών, ενώ υπηρετούσε τη στρατιωτική του θητεία στο 401 στρατιωτικό νοσοκομείο Αθηνών, παντρεύτηκε τη σύζυγό του Θάλεια. Κι εκείνη Καρπαθιά, με

καταγωγή από το χωριό Πυλές, κάτι που για την εποχή δεν ακολουθούσε την κανονικότητα, αφού τα περισσότερα ζευγάρια σχεδόν πάντα ήταν από τα ίδια χωριά και ούτε λόγος να γίνεται για έναν ξένο γαμπρό ή μη Καρπαθιά νύφη!

Το 1970 ο Μανώλης Καπετανάκης μαζί με την σύζυγό του κι ενώ περίμεναν να γεννηθεί το πρώτο παιδί τους, θα ταξιδέψουν και μετά από ένα σύντομο πέρασμα στην Αγγλία θα καταλήξουν στην Αμερική.

Μετά από εξετάσεις γίνεται δεκτός στην ειδικότητα της γυναικολογίας στο νοσοκομείο Cook County του Σικάγο, στο τμήμα μαιευτικής και γυναικολογίας, εκεί θα μείνει 4 χρόνια, από το 1971 μέχρι το 1975, το νοσοκομείο μοιάζει με μια μικρή πόλη και εκείνα τα χρόνια είχε 80 τοκετούς την ημέρα!

Το ταλέντο και η αξία του Μανώλη φάνηκαν από νωρίς, όμως παρά τις πολλές και καλά αμειβόμενες προτάσεις για συνεργασίες εκείνος θα επιλέξει να συνεχίσει τις σπουδές, ακολουθώντας μια σχεδόν άγνωστη για την εποχή υποειδικότητα.

Θα συνεχίσει στο τμήμα Αναπαραγωγικής Ενδοκρινολογίας, στο ιατρικό κέντρο Michael Reese του πανεπιστημίου του Σικάγο, όπου και γίνεται επιμελητής Β΄.

Κάνει την πρακτική του στο πανεπιστήμιο του Illinois και το 1977 πετυχαίνει να είναι ένας από τους 75 ειδικευμένους γιατρούς στην γυναικολογική ενδοκρινολογία και τη στειρότητα.

Ο Μανώλης θα παραμείνει ακόμη επτά χρόνια στην Αμερική, τρία χρόνια Διευθυντής στο νοσοκομείο του Cook County και τέσσερα χρόνια θα διευθύνει το τμήμα γυναικολογικής ενδοκρινολογίας και στειρότητας, της ιατρικής σχολής Rush Pres-byterian St. Lucas. Υψηλές θέσεις με τεράστια ευθύνη και αναγνώριση. Η περιπλάνηση του στην Αμερική συνολικά κράτησε 15 χρόνια, όμως η νοσταλγία για την πατρίδα, ειδικά για την Κάρπαθο άσκησε ισχυρή επιρροή στις αποφάσεις του.

«Δεν θα γινόμουν ακόμη ένας μετανάστης που ξέμενε στην άλλη άκρη του Ατλαντικού», με αυτή τη φράση ο γιατρός έκλεισε το κεφάλαιο Αμερική!

Άφησε τα πολλά χρήματα, τη δόξα και την παγκόσμια αναγνώριση, που προσφέρει απλόχερα στους πρωτοπόρους η μητρόπολη του κόσμου. Επέστρεψε στην Ελλάδα και είχε επιθυμία, λαχτάρα να εφαρμόσει τις γνώσεις του.

Το όχι στην Αμερική! Όχι στα πλούτη και την παγκόσμια δόξα

Η επιστροφή στην πατρίδα δεν ήταν εύκολη υπόθεση, η γραφειοκρατία και το αδηφάγο τέρας του δημοσίου τομέα δεν άφηναν σπουδαία περιθώρια κινήσεων, ο γιατρός, με τη σύζυγό τους είχαν ήδη τα τρία παιδιά τους και έκαναν σκέψεις για επιστροφή στις ΗΠΑ όταν βρέθηκε με έναν άλλο σπουδαίο Καρπάθιο γιατρό, τον διευθυντή του νοσοκομείου «Υγεία», τον Μανώλη Οικονομίδα. Αμέσως το αστέρι του απογειώθηκε, ο Καπετανάκης πολύ σύντομα έγινε γνωστός, διάσημος σε όλη την Ελλάδα.

Από τους πρώτους που έφεραν και εφάρμοσαν εξωσωματική γονιμοποίηση αλλά και τις μεθόδους που αφορούν τη στειρότητα, όπως μικροχειρουργική και πλαστική σαλπινγγών. Μπορεί σήμερα μιλάμε με άνεση και απίστευτη ευκολία για τη λαπαροσκοπική μέθοδο, αλλά και αυτό ήταν μια δική του πρωτοπορία. Ήταν από τους ελάχιστους γιατρούς, ίσως ο μοναδικός με πτυχίο στη λαπαροσκοπική μέθοδο και εκείνος την πρωτοεφάρμοσε στη χώρα μας.

Το 1989 ανοίγει έναν καινούριο δρόμο, ιδρύει το δικό του κέντρο εξωσωματικής γονιμοποίησης και εκεί πετυχαίνει απίστευτες πρωτιές. Εκείνη τη χρονιά γεννιέται το πρώτο παιδί από μια 48χρονη Ελληνίδα σε εμμηνόπαυση με ξένο ωάριο!

Είναι η δεύτερη γυναίκα στον κόσμο (η πρώτη ήταν στην Αυστραλία) και η πρώτη στην Ευρώπη που καταφέρνει κάτι αντίστοιχο!

Η μια επιτυχία ακολουθούσε την άλλη. Οι επαναστατικές του μέθοδοι έδιναν ελπίδες στα ζευγάρια που αντιμετώπιζαν δυσκολίες και επιθυμούσαν ένα παιδί, όμως μέχρι τότε η επιστήμη σήκωνε τα χέρια και όλοι πρότειναν προσευχές, Θεούς, τάματα και θαύματα.

Να θυμηθούμε και τη μέθοδο του Ρώσου γενετιστή Βερλίνσκι, η οποία βασίζεται στον έλεγχο των χρωμοσωμάτων των ωαρίων και των εμβρύων, πριν ακόμη η γυναίκα μείνει έγκυος. Η μέθοδος Βερλίνσκι ανέβασε το ποσοστό εξωσωματικής από το 15% στο 80%!

Ακόμη μια σπουδαία επιτυχία, που όμως προκάλεσε αρκετές αντιδράσεις, είναι η μέθοδος Φις, η επιλογή φύλου του παιδιού, πρωτοεφαρμόστηκε από τον Μανώλη Καπετάνακη. Σήμερα στη χώρα μας η επιλογή φύλου επιτρέπεται μόνο για ιατρικούς λόγους, με σκοπό την αποφυγή κάποιου ιατρικού νοσήματος που κληροδοτείται ανάλογα με το φύλο.

Από το 1991 είναι ο πρώτος Έλληνας γιατρός που αναγνωρίζει τη δύναμη και τις προοπτικές της λαπαροσκόπησης, την σπουδάζει και ξεκινά τα χειρουργεία, δηλαδή πολύ μικρές τομές και συντομότερες επεμβάσεις. Ο Μανώλης

Καπετανάκης πραγματοποιούσε 6-7 επεμβάσεις τη μέρα και ένας εντυπωσιακός αριθμός γιατρών έτρεξαν κοντά του για να μάθουν τη μέθοδο και να την εφαρμόσουν. Εκείνη την εποχή ήταν πια ένας θρύλος για τα ιατρικά δεδομένα της Ελλάδας.

Η χαμένη ευκαιρία της Καρπάθου

Προνόμιο αλλά και βαθύ χρέος για τον Μανώλη Καπετανάκη είναι η καταγωγή, το νησί είναι ριζωμένο μέσα στη ψυχή του και γίνεται σταθερός προσανατολισμός μέσα στη ζωή.

Δεν είναι ο μόνος, οι περισσότεροι Καρπάθιοι είναι δεμένοι σφιχτά με τον τόπο τους, κάθε στιγμή από το οικογενειακό παρελθόν μεταφράζεται σε μια ξεχωριστή χαρακιά μνήμης. Για κείνους που δε γνωρίζουν, δεν έχουν μια τέτοια εμπειρία, η σχέση με έναν τόπο ίσως να μοιάζει με ένα δυσβάσταχτο χρέος κι όμως όσοι ζουν με αναφορά και πυξίδα την καταγωγή τους νιώθουν τις ρίζες σε κάθε μικρό καθημερινό τους βήμα.

Στα μέσα της δεκαετίας του '90 χάθηκε μια μοναδική ευκαιρία για την Κάρπαθο, ο γιατρός Μανώλης Καπετανάκης έμαθε ότι δυο σπουδαίοι Αμερικάνοι γιατροί ήταν έτοιμοι να επενδύσουν τεράστια ποσά για τη δημιουργία ιατρικού κέντρου στην Καραϊβική. Δεν έχασε χρόνο, πρότεινε στον τότε Δήμαρχο Καρπάθου Κωνσταντίνο Φελουζή να του παραχωρήσει το παλιό και ερειπωμένο κτήριο του ξενοδοχείου Ξενία, για να δημιουργηθεί ένα πρότυπο ιατρικό κέντρο με πελάτες από όλο τον πλανήτη.

Ο Φελουζής, οξυδερκής και γρήγορος, δεν χρειάστηκε πολύ για να καταλάβει την τεράστια ευκαιρία που είχε η Κάρπαθος. Αποφάσισε να παραχωρήσει το κτήριο δωρεάν και για 50 χρόνια, ως αντίτιμο όλοι οι Καρπάθιοι θα είχαν μόνιμα δωρεάν περίθαλψη στο ιατρικό κέντρο!

Οι Αμερικάνοι κατέβηκαν στο νησί, συμφώνησαν και τα σχέδια ξεκίνησαν, έγιναν μακέτες, οι αρχιτέκτονες δούλευαν, μάλιστα ξεκίνησε και η προβολή του ιατρικού κέντρου από τα αμερικανικά μέσα ενημέρωσης και η απήχηση ήταν μεγάλη. Στο νησί όλα πήγαιναν καλά, ώσπου άλλαξε η δημοτική αρχή και ξεκίνησε η γκρίνια, υπήρξαν διαφωνίες για τη δωρεάν παραχώρηση και τελικά το έργο ναυάγησε. Η Κάρπαθος έχασε, θα γινόταν κέντρο ιατρικού τουρισμού και θα αποκτούσε ένα αληθινό νοσοκομείο για τους μόνιμους κατοίκους. Είναι απίστευτο το μέγεθος της χαμένης ευκαιρίας ακόμη και για τα σημερινά δεδομένα!

Καπετάνιος, surfer μα και γερός γλεντιστής! Τα κρυφά πάθη

Συνήθως η σχέση με τους γιατρούς σταματά μετά τη θεραπεία, όμως με τον Μανώλη Καπετανάκη τα πράγματα είναι πολύ διαφορετικά! Φτάνουν δυο κουβέντες για να ξεχωρίσει το ήθος, το μέτρο, η λεπτότητα του χαρακτήρα του. Όμως υπάρχει κάτι που δεν κρύβεται, όπως κάθε ζευγάρι ανοίγει τον κόσμο του σε κείνον και αυτός δεν κρύβει το ιδιαίτερο πάθος του για το νησί του και την ασύστολη αγάπη για τη θάλασσα!

Με το 12μετρο σκάφος του, το SABA (από τα αρχικά των 3 παιδιών του, Σταμάτης, Αφροδίτη, Βασίλης) αφήνει την Αθήνα και ταξιδεύει για την Κάρπαθο, εκεί ο τόπος μεταμορφώνεται στο βασίλειο του! Από τότε που θυμάται τον εαυτό του οι μέρες του καλοκαιριού τις περνούσαν με την οικογένεια του μέσα στη θάλασσα. Αγαπημένη παραλία η απάνεμη Αμμοπή, εκεί ξαναγεννιόταν και τις περισσότερες φορές σταματούσε τα παιγνίδια και έβγαινε από το νερό μόνο μετά τη δύση του ήλιου.

Αλλά και στα ξακουστά καρπάθικα γλέντια ο Μανώλης Καπετανάκης ήθελε να βρίσκεται κοντά στα όργανα, να συμμετέχει στο αυτοσχέδιο τραγουδιστό γλέντι που συμμετέχουν όλες οι αισθήσεις!

Χαμογελά και φωτίζεται όταν μιλά για τον τόπο του, δείχνει τα αγαπημένα μέρη στο χάρτη, τις παραλίες Αχάτα και Άπελα. Συγκινείται καθώς περιγράφει το διώροφο σπίτι στο Απέρι, ακόμη και σήμερα παραμένει όπως ήταν πριν από 100 χρόνια, υπάρχει και το κρεβάτι που τον γέννησε η μητέρα του!

Για κείνους που γνωρίζουν, ο γιατρός δεν άφησε το χωριό του για να μετακομίσει σώγαμπρος στο χωριό της γυναίκας του, τόσο ισχυρή ήταν η επιρροή της οικογενειακής παράδοσης, για αυτό κι όπως επαναλαμβάνει ο ίδιος δεν χάθηκε μέσα στην καθημερινότητα μιας τόσο απαιτητικής επαγγελματικής δραστηριότητας.

Κάποτε είχε μια δύσκολη περίπτωση, μια κοπέλα κυοφορούσε τρίδυμα και εκείνος μίλησε για της δυσκολίες και τις πιθανές ανατροπές που μπορούσαν να συμβούν στη διάρκεια της εγκυμοσύνης. Λίγες μέρες αργότερα τον πλησίασε η γυναίκα και του αποκάλυψε ένα καλό όνειρο που είχε δει. Όλα πήγαν καλά, τα μωρά γεννήθηκαν υγιέστατα κι ο γιατρός ήταν συμμετέχων στην ευτυχία του ζευγαριού!

Η οικογένεια Καπετανάκη συνεχίζει την παράδοση

Ήταν η εποχή των επαναστατικών μεθόδων, των παιδιών του «σωλήνα», της «κατάψυξης» και του «παγωμένου» σπέρματος. Τότε η κοινωνία παρακολουθούσε με ανοιχτό στόμα τις πρωτόγνωρες απανωτές επιτυχίες, αντιμετώπιζαν τη στειρότητα με δέος. Σήμερα μιλάμε πια για υπογεννητικότητα και όλα τα παραπάνω είναι φυσιολογικά, η εμβρυομεταφορά ρουτίνα για τον γιατρό και δύσκολη μα ευχάριστη ταλαιπωρία για τους υποψήφιους γονείς.

Η εξέλιξη δεν σταματά να «γεννά», να δημιουργεί και να απλοποιεί τη διαδικασία της ζωής!

Στο γραφείο του Μανώλη Καπετανάκη ανάμεσα στα δεκάδες αναμνηστικά από νέους γονείς, τον χάρτη της Καρπάθου και τα οικογενειακά στιγμιότυπα ξεχωρίζουν και εντυπωσιάζουν δυο τριδιάστα αντίγραφα ενός εμβρύου.

Πρόκειται για μια ακόμη πρωτοπόρα μέθοδο, που εφαρμόστηκε για πρώτη φορά στην Αμερική, από τον επίσης Καρπάθιο γιατρό Γιώργο Σαρρή, ξάδελφο του Μανώλη Καπετανάκη. Είναι η τελευταία λέξη της τεχνολογίας, ένας υπερσύγχρονος υπέρηχος κι ο τριδιάστατος εκτυπωτής, μετατρέπουν την εικόνα των εμβρύων σε 3D αντίγραφα.

Ο γιατρός έχει πείρα 50 χρόνων, παρακολουθεί και στέκει παλικάρι δίπλα στον αντικαταστάτη του που σιγά-σιγά αναλαμβάνει. Ο μικρότερος γιος του, ο Βασίλης Καπετανάκης, ακολούθησε την πορεία του πατέρα, σπούδασε ιατρική στην Αθήνα, ειδικεύτηκε στην μαιευτική στο διάσημο Mayo Clinic, στην Αμερική και εξελίσσει το πρότυπο οικογενειακό κέντρο γονιμότητας. Στον Βασίλη ξεχωρίζεις τον επαγγελματισμό, την εργατικότητα και κάτι ακόμη ίσως περισσότερο σημαντικό για υποψήφιους γονείς, την υπομονή και τους χαμηλούς τόνους.

Ρωτώντας τους ασθενείς τους, αλλά και η πρώτη εικόνα που σχηματίζεται όταν συναντάς τον πατέρα και το γιο Καπετανάκη, είναι η καθαρότητα στο βλέμμα, η ζεστασιά και η εμπιστοσύνη, χαρακτηριστικά που κερδίζονται αυτόματα και στιγμιαία.

Μα πόσο εύκολο είναι να τα εκπέμψεις όλα αυτά όταν πολλές φορές έχει κληθεί να αποκαλύψεις τις πιο σκληρές αλήθειες; Πώς παραμένεις άνθρωπος όταν έρχεσαι αντιμέτωπος με αποτυχημένες απόπειρες πάνω στο πιο τρυφερό θέμα; Κι όμως πρέπει να εξηγήσεις με σαφήνεια τη μητρότητα από την εικόνα ενός και μόνο

κυττάρου.

ΠΗΓΗ: [huffingtonpost](https://www.huffingtonpost.com)